

R O Z H O D N U T Í

Nejvyšší správní soud jako soud kárný rozhodl dne 15. 3. 2012 v senátu pro řízení ve věcech soudců složeném z předsedkyně JUDr. Ludmily Valentové a jeho členů JUDr. Antonína Draštíka, Mgr. Pavla Punčocháře, JUDr. Stanislava Potužníka, JUDr. Jana Mikše a JUDr. Dany Hrabcové, Ph.D., o návrhu navrhovatele ministra spravedlnosti ČR, se sídlem Vyšehradská 16, Praha 2, proti JUDr. M. K., soudci Okresního soudu v Děčíně, se sídlem Děčín I., Masarykovo náměstí 1,

t a k t o :

Podle § 19 odst. 2 zákona č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců, státních zástupců
a soudních exekutorů, ve znění pozdějších předpisů, **s e**

**JUDr. M. K.,
narozený X,
soudce Okresního soudu v Děčíně,**

z p r o š ť u j e

kárného obvinění pro skutek spočívající v tom, že

jako soudce Okresního soudu v Děčíně v rozporu s § 88a odst. 1 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), a § 80 odst. 1, odst. 3 písm. b) zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích), v období od 31. 3. 2009 do 18. 11. 2009 rozhodl celkem ve 4 případech pouze formálně odůvodněnými příkazy o povolení zjišťování údajů o telekomunikačním provozu, a to na podkladě nedostatečně a nevěrohodně odůvodněných a podložených žádostí policejního orgánu, tedy aniž by z předložených žádostí mohl mít za prokázané, že policejním orgánem uvedené telefonní stanice jsou ve vztahu k prověřované trestné činnosti a trestnímu řízení vedenému pod níže uvedenými spisovými značkami stanicemi zájmovými ve smyslu následného zdokumentování a zjištění dalších skutečností potřebných pro objasnění trestné činnosti, čímž tomuto orgánu umožnil dlouhodobé a systematické zneužívání neoprávněně získaných informací, přičemž takto si měl počínat konkrétně

- ve věci sp. zn. 0 Nt 677/2009, kdy na podkladě žádosti Policie České republiky, Oblastního ředitelství služby cizinecké policie, pracoviště Varnsdorf ze dne 31. 3. 2009, č. j. CPUL-221/TČ-2008-4040, vydal téhož dne Příkaz ke sdělení údajů o uskutečněném telekomunikačním provozu telefonních čísel X a X,
- ve věci sp. zn. 0 Nt 751/2009, kdy na podkladě žádosti Policie České republiky, Oblastního ředitelství služby cizinecké policie Ústí nad Labem, pracoviště Varnsdorf ze dne 11. 6. 2009, č. j. CPUL-120/TČ-044040-2009, vydal dne 12. 6. 2009 Příkaz ke zjištění údajů o telekomunikačním provozu telefonního čísla X (č. l. 3),
- ve věci sp. zn. 0 Nt 868/2009, kdy na podkladě žádosti Policie České republiky, Oblastního ředitelství služby cizinecké policie Ústí nad Labem, pracoviště Varnsdorf ze dne 24. 9. 2009, č. j. CPUL-221/TČ-2008-4040, vydal dne 29. 9. 2009 Příkaz ke zjištění údajů o telekomunikačním provozu telefonních čísel X, X a X (č. l. 3),
- ve věci sp. zn. 0 Nt 948/2009, kdy na podkladě žádosti Policie České republiky, Oblastního ředitelství služby cizinecké policie Ústí nad Labem, pracoviště Varnsdorf ze dne 16. 11. 2009, č. j. CPUL-219/TČ-2009-044040, vydal dne 18. 11. 2009 Příkaz ke zjištění údajů o uskutečněném telekomunikačním provozu telefonních čísel X, X, X a X (č. l. 3),

čímž měl zaviněně porušit povinnosti soudce a dopustit se kárného provinění podle § 87 odst. 1 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů,

protože skutek **n e n í** kárným proviněním.

O d ů v o d n ě n í :

Ministr spravedlnosti podal návrh na zahájení kárného řízení proti JUDr. M. K., soudci Okresního soudu v Děčíně, pro skutek, že jako soudce Okresního soudu v Děčíně v rozporu s § 88a odst. 1 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), a § 80 odst. 1, odst. 3 písm. b) zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích), v období od 31. 3. 2009 do 18. 11. 2009 rozhodl celkem ve 4 případech pouze formálně odůvodněnými příkazy o povolení zjišťování údajů o telekomunikačním provozu, a to na podkladě nedostatečně a nevěrohodně odůvodněných a podložených žádostí policejního orgánu, tedy aniž by z předložených žádostí mohl mít za prokázané, že policejním orgánem uvedené telefonní stanice jsou ve vztahu k prověřované trestné činnosti a trestnímu řízení vedenému pod níže uvedenými spisovými značkami stanicemi zájmovými ve smyslu následného zdokumentování a zjištění dalších skutečností potřebných pro objasnění trestné činnosti, čímž tomuto orgánu umožnil dlouhodobé a systematické zneužívání neoprávněně získaných informací, přičemž takto si měl počínat konkrétně

-ve věci sp. zn. 0 Nt 677/2009, kdy na podkladě žádosti Policie České republiky, Oblastního ředitelství služby cizinecké policie, pracoviště Varnsdorf ze dne 31. 3. 2009, č. j. CPUL-221/TČ-2008-4040, vydal téhož dne Příkaz ke sdělení údajů o uskutečněném telekomunikačním provozu telefonních čísel X a X,

-ve věci sp. zn. 0 Nt 751/2009, kdy na podkladě žádosti Policie České republiky, Oblastního ředitelství služby cizinecké policie Ústí nad Labem, pracoviště Varnsdorf ze dne 11. 6. 2009, č. j. CPUL-120/TČ-044040-2009, vydal dne 12. 6. 2009 Příkaz ke zjištění údajů o telekomunikačním provozu telefonního čísla X (č. l. 3),

-ve věci sp. zn. 0 Nt 868/2009, kdy na podkladě žádosti Policie České republiky, Oblastního ředitelství služby cizinecké policie Ústí nad Labem, pracoviště Varnsdorf ze dne 24. 9. 2009, č. j. CPUL-221/TČ-2008-4040, vydal dne 29. 9. 2009 Příkaz ke zjištění údajů o telekomunikačním provozu telefonních čísel X, X a X (č. l. 3),

-ve věci sp. zn. 0 Nt 948/2009, kdy na podkladě žádosti Policie České republiky, Oblastního ředitelství služby cizinecké policie Ústí nad Labem, pracoviště Varnsdorf ze dne 16. 11. 2009, č. j. CPUL-219/TČ-2009-044040, vydal dne 18. 11. 2009 Příkaz ke zjištění údajů o uskutečněném telekomunikačním provozu telefonních čísel X, X, X a X (č. l. 3),

čímž měl zaviněně porušit povinnosti soudce a dopustit se kárného provinění podle § 87 odst. 1 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Navrhovatel uvedl, že pochybení zjistil provedenou prověrkou spisů na základě informací uveřejněných ve sdělovacích prostředcích (např. dne 18. 6. 2011 pod názvem „Policista nelegálně sháněl výpisy mobilů, špehoval i Rychetského“, iDNES.cz) o vyšetřování Inspekce Policie České republiky ve věci povolování údajů o uskutečněném telekomunikačním provozu Okresním soudem v Děčíně. U tohoto okresního soudu prověřil 18 spisů a ve všech bylo shledáno zcela nedostatečné odůvodnění příkazu povolujícího zjišťování těchto údajů. Poukázal na to, že při aplikaci § 88a trestního řádu bylo nutno vycházet zejména ze závěrů, k nimž dospěl Ústavní soud v nálezu ze dne 27. 9. 2007, sp. zn. II. ÚS 789/06, dále na to, že obsah příkazu ke zjištění údajů o uskutečněném telekomunikačním provozu vyplývá ze znění § 88a odst. 1 tr. ř. a dále ze samotné povahy věci a odkázal na obecně uznávaný výklad, co musí tento příkaz kromě obecných náležitostí obsahovat uvedený v literatuře (Šámal a kol., Trestní řád, Komentář I. díl 6. vydání. Praha: C.H. Beck, 2008, str. 747-8, bod 9). Jádrem příkazu je, podle navrhovatele, jeho odůvodnění, což má zaručit transparentnost a kontrolovatelnost rozhodování soudů a vyloučit libovůli. Má-li soudce dostát svým povinnostem, musí se zabývat všemi skutečnostmi, které jsou potřebné ke zjištění existence legitimního veřejného zájmu opodstatňujícího zásah do práva na ochranu tajemství přepravovaných zpráv v konkrétním případě. Soudci tedy nic nebrání, aby si např. studiem předloženého spisu ověřil, jakým způsobem se informace o zájmovém telefonu do spisu dostala, či aby přezkoumal úvahu policejního orgánu o přínosech požadovaných informací pro objasnění trestné činnosti. Soudce je tedy povinen v rámci svých pravomocí prověřovat podanou žádost podle jejího obsahu a podle obsahu připojeného spisu. Není-li žádost dostatečně a důvěryhodně odůvodněna, je povinností soudce vyzvat žádající orgán o doplnění nebo upřesnění, protože pokud tak neučiní a žádosti vyhová, jedná se z jeho strany o ryze formální přístup a úloha soudce zde postrádá smysl. V daném případě z jednotlivých žádostí založených v soudních spisech není zřejmé, jaké konkrétní skutečnosti či důkazy přivedly policejní orgán k daným telefonním číslům. Odůvodnění vydaných příkazů pouze kopíruje odůvodnění podaných žádostí bez toho, aniž bylo podrobně zdůvodněno, na základě jakých konkrétních skutečností byla právě ta která telefonní čísla vyhodnocena jako zájmová

a jaký je jejich vztah k podezřelým. Ve všech kontrolovaných spisech bylo též trestní řízení ve fázi prověřování, překračující svojí délkou lhůty zakotvené v § 159 tr. ř. (např. ve věci sp. zn. 0 Nt 868/2009 byla předmětná žádost podána po více než deseti měsících od zahájení úkonů trestního řízení) a v takovém případě musely policejní spisy obsahovat odůvodněné zprávy či návrhy zpracované policejním orgánem za účelem rozhodování státního zástupce, coby garanta zákonnosti přípravného řízení dle § 159 odst. 2,3 tr. ř. Soudce by měl být garantem pro společnost, že policejní orgán bude zjišťovat údaje o uskutečněném telekomunikačním provozu pouze v nezbytném rozsahu a výlučně v odůvodněných případech. Kárně obviněný soudce nedostal své zákonem stanovené povinnosti své příkazy řádně odůvodnit, čímž se dopustil libovůle, která zavdává příčinu ke snížení důvěry v soudnictví.

Kárně obviněný soudce ve svém písemném vyjádření k návrhu odkázal na své písemné vyjádření ze dne 23. 6. 2011, které podal jako předseda Okresního soudu v Děčíně Ministerstvu spravedlnosti. Dále odmítl tvrzení navrhovatele, že se dopustil v kárném návrhu popsánoho jednání a že jeho jednání je kárným proviněním dle § 87 odst. 1 zákona o soudech a soudcích. Pracovník dohledu Ministerstva spravedlnosti, který prováděl prověrku spisů Nt Okresního soudu v Děčíně, neměl s problematikou výpisu telekomunikačního provozu žádné zkušenosti. Závěry, které Ministerstvo spravedlnosti z kontrolní prověrky u Okresního soudu v Děčíně, stejně tak u čtyř jiných náhodně vybraných soudů (Pardubice, Praha-východ, Brno, Plzeň-sever) kárně obviněný soudce zpochybňuje. Ve všech věcech, v nichž je mu kladen za vinu chybný postup, rozhodoval o žádosti policejního orgánu a vyšetřovacího spisu, který byl součástí žádosti. Vydané příkazy odůvodnil, splnil zákonem stanovenou povinnost, když ovšem zákon nestanoví, co má odůvodnění v tomto případě obsahovat. Navrhovatel v návrhu tvrdí, že pro vydání příkazů neměl dostatečně věrohodně prokázané důvody pro vyhovění žádosti a policejnímu orgánu tak umožnil dlouhodobé a systematické zneužívání neoprávněně získaných informací. Do současné doby však kárně obviněný neví, na základě čeho navrhovatel k tomuto závěru dospěl. Z návrhu ani z jiných skutečností se nedozvěděl, která mobilní telefonní čísla měla být zneužita a jakým způsobem, a zda to byla telefonní čísla uvedená v jím vydaných příkazech. Prověrku této rozhodovací činnosti u Okresního soudu v Děčíně provedl před Ministerstvem spravedlnosti i Krajský soud v Ústí nad Labem, který chybný postup kárně obviněného ani dalších soudců Okresního soudu v Děčíně neshledal. Ani z návrhu na kárné řízení nevyplývá jasně, zda je kárné stíhání proto, že neměl důkazy pro vydání příkazu, nebo proto, že v příkazu nedostatečně odůvodnil vše, co ho k jeho vydání vedlo. Kárným proviněním soudce je zaviněné porušení povinností soudce. Pokud by se měl dopustit kárného provinění, musel by jednat s vědomím, že porušuje nějakou svou povinnost. Takové jednání u sebe vylučuje. Jeho postup v uvedených věcech byl běžný v rámci celého Okresního soudu v Děčíně, v rámci celého kraje i v rámci celé ČR. Pouze postup soudců Okresního soudu v Děčíně však byl shledán nesprávným. I kdyby tomu tak bylo, což vylučuje, základní otázkou je, zda je vůbec možné soudce kárně stíhat za odborná pochybení. Navrhl proto, aby kárný soud vynesl zprošťující rozhodnutí.

Kárně obviněný soudce zpochybňoval určitost podaného kárného návrhu v tom směru, že z něj jasně nevyplývá, z jakého důvodu je proti němu podán kárný návrh. Zda je to proto, že rozhodnutí řádně neodůvodnil, nebo proto, že pro rozhodnutí neměl žádné důkazy – podklady.

Podle § 9 odst. 2 zákona č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů, ve znění pozdějších předpisů, návrh na zahájení kárného řízení musí mimo jiné obsahovat popis skutku, pro který se navrhuje zahájení kárného řízení. Návrh podaný navrhovatelem v této věci obsahuje popis skutku, pro který navrhovatel návrh podal, a vyplývá z něho, že obsahuje oba důvody, tedy že kárně obviněný soudce pouze formálně,

tedy nedostatečně odůvodnil příkazy o povolení zjišťování údajů o telekomunikačním provozu, a že příkaz vydal na podkladě nedostatečně a nevěrohodně odůvodněných a podložených žádostí policejního orgánu, tedy aniž by z předložených žádostí mohl mít za prokázané, že policejním orgánem uvedené telefonní stanice jsou ve vztahu k prověřované trestné činnosti a trestnímu řízení vedenému pod níže uvedenými spisovými značkami stanicemi zájmovými ve smyslu následného zdokumentování a zjištění dalších skutečností potřebných pro objasnění trestné činnosti, čímž tomuto orgánu umožnil dlouhodobé a systematické zneužívání neoprávněně získaných informací.

Námítku kárně obviněného soudce v tomto směru neshledal kárný soud důvodnou, a proto přistoupil k posouzení důvodnosti podaného návrhu a za tím účelem provedl dokazování a zjistil:

Ze spisu Nt 677/2009 Okresního soudu v Děčíně:

Dne 31. 3. 2009 byla o.s. Děčín doručena žádost Policie ČR, Oblastního ředitelství služby cizinecké policie, skupiny dokumentace, č. j. CPUL-221/TČ-2008-4040 o výpis telekomunikačního provozu, SMS zpráv a zjištění buněk a IMEI dle § 88a odst. 1 tr. ř. na telefonní čísla X, X, s tím, že provozovatelé uvedených telefonních čísel nejsou známi.

Podle žádosti byly dne 19. 11. 2008 podle § 158 odst. 3 tr. ř. zahájeny úkony trestního řízení pro podezření ze spáchání tr. činu „Organizování a umožnění nedovoleného překročení státní hranice“ podle § 171a odst. 1 tr. z. proti podezřelému B. L., narozenému X. Dne 5. 11. 2008 došlo v SRN k zadržení cizinců (viz spis), kteří přejeli státní hranici z ČR do SRN za pomoci podezřelého B. L., který byl zadržen současně s občany Mongolska, které vezl. Dle výpovědi vyslychaných občanů Mongolska bylo zjištěno, že nelegální přechod státní hranice byl organizován blíže neustanovenou osobou, se kterou komunikoval B. L. z jeho telefonního čísla X.

Žádost byla podána s cílem zadokumentovat spojení osoby B. L. a možného organizátora (s tím, že uvedená telefonní čísla byla vyhodnocena jako zájmová již z povoleného výpisu vedeného u o.s. Děčín pod zn. 0Nt 613/2009) a získat tak potřebné informace vedoucí k dalšímu možnému šetření. Žádost byla podepsána nprap. M. H. a JUDr. V. Ř., vedoucím SD Obl. Ř. SCPP v Ústí nad Labem, respektive jeho zástupcem.

Dne 31. 3. 2009 pod č. j. 0Nt 677/2009 vydal Okresní soud v Děčíně-JUDr. M. K.-soudce příkaz, jímž žádosti podle § 88a tr.ř. vyhověl. Odůvodnění příkazu obsahuje dva odstavce. V prvním odstavci je rekapitulace toho, oč žádá policejní orgán, a v druhém odstavci je uvedeno: „ Z uskutečněného telekomunikačního provozu lze očekávat zdokumentování a zjištění dalších skutečností potřebných pro objasnění trestné činnosti, popř. získat informace významné pro další postup trestního řízení. Soudce Okresního soudu v Děčíně proto návrhu PČR na získání těchto informací ve smyslu § 88a tr. ř. vyhověl a rozhodl tak, jak je shora ve výroku tohoto příkazu uvedeno.“

Z obsahu spisu vyplývá, že dne 20. 11. 2009 převzal příkaz pracovník Policie.

Okresní státní zastupitelství v Děčíně zapůjčilo kárnému soudu spis č. j. CPUL-221/TČ-2008-4040, z něhož vyplývá, že dne 19. 11. 2008 byly zahájeny úkony trestního řízení Policií ČR, Oblastním ředitelstvím služby cizinecké policie Ústí nad Labem, skupiny dokumentace, pod č. j. CPUL-221/TČ-2008-4040, ve věci „Organizování a umožnění nedovoleného překročení státní hranice“ podle § 171a odst. 1 tr. z.“

Ze spisu sp. zn. Nt 868/2009 Okresního soudu v Děčíně:

Dne 24.9.2009 byla o.s. Děčín doručena žádost Policie ČR, Oblastního ředitelství služby cizinecké policie, skupiny dokumentace, č. j. CPUL-221/TČ-2008-4040 o výpis telekomunikačního provozu, SMS zpráv a zjištění buněk a IMEI dle § 88a odst. 1 tr. ř. na telefonní čísla X, X, X, s tím, že provozovatelé uvedených telefonních čísel nejsou známi.

Podle žádosti byly dne 19. 11. 2008 podle § 158 odst. 3 tr. ř. zahájeny úkony trestního řízení pro podezření ze spáchání tr. činu „Organizování a umožnění nedovoleného překročení státní hranice“ podle § 171a odst. 1 tr. z. proti podezřelému B. L., narozenému X.

Dne 5. 11. 2008 došlo v SRN k zadržení cizinců (viz spis), kteří přešli státní hranici z ČR do SRN za pomoci podezřelého B. L., který byl zadržen současně s občany Mongolska, které vezl.

Dle výpovědí vyslychaných občanů Mongolska bylo zjištěno, že nelegální přechod státní hranice byl organizován blíže neustanovenou osobou, se kterou komunikoval B. L. z jeho telefonního čísla X.

Žádost byla podána s cílem zadokumentovat spojení osoby B. L. a možného organizátora (s tím, že uvedená telefonní čísla byla vyhodnocena jako zájmová již z povoleného výpisu vedeného u o.s. Děčín pod zn. 0Nt 613/2009) a získat tak potřebné informace vedoucí k dalšímu možnému šetření. Žádost byla podepsána JUDr. V. Ř., vedoucím SD Obl. Ř SCPP v Ústí nad Labem, respektive jeho zástupcem.

Dne 29. 9. 2009 pod č. j. 0Nt 868/2009-3 vydal Okresní soud v Děčíně-JUDr. M. K.-soudce příkaz, jímž žádosti podle § 88a tr. ř. vyhověl. Odůvodnění příkazu obsahuje tři odstavce. V prvním dvou je rekapitulace toho, oč žádá policejní orgán, a ve třetím odstavci je uvedeno: „Soudce Okresního soudu v Děčíně vyhověl žádosti a vydal příkaz k zajištění veškerého telekomunikačního provozu na účastnických číslech, tedy aktivního a pasivního volání, ustanovení přenašečů (buněk) a SMS zpráv. Provedeným výpisem bude možno vést další šetření k ustanovení osoby pachatele.“

Z obsahu spisu vyplývá, že dne 1. 10. 2009 převzal příkaz a vyšetřovací spis pracovník Policie.

Okresní státní zastupitelství v Děčíně zapůjčilo kárnému soudu spisy 2 ZT 14/2010 a spis č. j. CPUL-221/TČ-2008-4040, z nichž vyplývá, že dne 19. 11. 2008 byl Okresnímu státnímu zastupitelství v Děčíně doručen záznam o zahájení úkonů trestního řízení z téhož dne učiněného Policií ČR, Oblastním ředitelstvím služby cizinecké policie, skupiny dokumentace, pod č. j. CPUL-221/TČ-2008-4040.

Ze spisu sp. zn. Nt 751/2009 Okresního soudu v Děčíně:

Dne 11. 6. 2009 byla Okresnímu soudu v Děčíně doručena žádost Policie ČR Oblastní ředitelství služby cizinecké policie, skupina dokumentace, č. j. CPUL-120/TČ- 044040-2009 o výpis telekomunikačního provozu, SMS zpráv a zjištění buněk a IMEI dle § 88a odst. 1 tr. ř. na telefonní čísla X s odůvodněním, že dne 6. 4. 2009 byly podle § 158 odst. 3 tr. ř. zahájeny úkony trestního řádu zahájeny úkony trestního řízení pro podezření ze spáchání tr. činu“

Napomáhání k neoprávněnému pobytu na území republiky“ dle § 171d odst. 1 a „Poškození cizích práv“ dle § 209 tr. zákona proti podezřelé H. D., nar. X.

Žádost byla podána s cílem zadokumentovat spojení osoby možného organizátora (viz výše uvedené tel číslo bylo vyhodnoceno jako zájmové již z povoleného výpisu vedeného u o.s. Děčín pod sp. zn. 0Nt 743/2009 na tel. Číslo podezřelé) a získat tak potřebné informace vedoucí k dalšímu možnému šetření. Žádost byla podepsána JUDr. V. Ř., vedoucím SD Obl. Ř SCPP v Ústí nad Labem, respektive jeho zástupcem.

Dne 12. 6. 2009 pod č. j. 0Nt 751/2009-3 vydal Okresní soud v Děčíně-JUDr. M. K.-soudce příkaz, jímž žádosti podle § 88a tr. ř. vyhověl. Odůvodnění příkazu obsahuje čtyři odstavce. V prvním třech je rekapitulace toho, oč žádá policejní orgán, a ve čtvrtém odstavci je uvedeno: „Soudce Okresního soudu v Děčíně vyhověl žádosti a vydal příkaz k zajištění veškerého telekomunikačního provozu, tedy aktivního a pasivního volání, ustanovení přenašečů (buněk) a SMS zpráv. Zjištěním údajů nebude sledován jiný zájem, než získání skutečností důležitých pro trestní řízení.“

Z obsahu spisu vyplývá, že dne 15. 6. 2009 převzal příkaz a vyšetřovací spis pracovník Policie.

Okresní státní zastupitelství v Děčíně zapůjčilo kárnému soudu spisy 2 ZN 1390/2009 a spis č. j. CPUL- 85/TČ-2009-044040. Z posléze uvedeného spisu vyplývá, že dne 6. 4. 2009 byly zahájeny podle § 158 odst. 3 trestního řádu na základě vlastního šetření úkony trestního řízení ve věci „Napomáhání k neoprávněnému pobytu na území republiky“ a „Poškození cizích práv“ proti podezřelé H. D., nar. X a D. C. D., nar. X, tím, že dne 17. 3. 2008 na matrice v Chrastavě učinili nepravdivý zápis o určení otcovství.

Ze spisu sp. zn. Nt 948/2009 Okresního soudu v Děčíně:

Dne 16.11.2009 byla o.s. Děčín doručena žádost Policie ČR Oblastní ředitelství služby cizinecké policie, skupina dokumentace, pod č. j. CPUL-219/TČ-2009-044040 o výpis telekomunikačního provozu, SMS zpráv a zjištění buněk a IMEI dle § 88a odst. 1 tr. ř. na telefonní čísla X, X, X, X s odůvodněním, že dne 7. 7. 2009 byly podle § 158 odst. 3 tr. ř. zahájeny úkony trestního řízení pro podezření ze spáchání tr. činu „Napomáhání k neoprávněnému pobytu na území republiky“ dle § 171d odst. 1 tr. z. proti podezřelé P. B.

Žádost byla podána s cílem zadokumentovat spojení osoby M.N.J. a ostatních občanů Nigérie a získat potřebné informace vedoucí k možnému odhalení totožnosti organizátora (výše uvedená telefonní čísla byla vyhodnocena jako zájmová již z povolených výpisů vedených u o.s. Děčín pod sp. zn. 0Nt 896/2009, 0 Nt 915/2009 na tel. číslo podezřelého N.). Žádost byla podepsána JUDr. V. Ř., vedoucím SD Obl. Ř SCPP v Ústí nad Labem, respektive jeho zástupcem.

Dne 18. 11. 2009 pod č. j. 0Nt 948/2009-3 vydal Okresní soud v Děčíně-JUDr. M. K.-soudce příkaz, jímž žádosti podle § 88a tr.ř. vyhověl. Odůvodnění příkazu obsahuje tři odstavce. V prvním a druhém je rekapitulace toho, oč žádá policejní orgán, a ve třetím odstavci je, že soudce Okresního soudu v Děčíně vyhověl žádosti a vydal příkaz.

Z obsahu spisu vyplývá, že dne 20. 11. 2009 převzal příkaz a vyšetřovací spis pracovník Policie.

Okresní státní zastupitelství v Děčíně zapůjčilo kárnému soudu spisy 1 ZT 120/2010 a spis č. j. CPUL- 219/TC-2009-044040. Z posléze uvedeného spisu vyplývá, že dne 7. 7. 2009 byly zahájeny podle § 158 odst. 3 trestního řádu na základě vlastního šetření úkony trestního řízení ve věci „Napomáhání k neoprávněnému pobytu na území republiky“.

Ze zápisu o prověrce spisů Okresního soudu v Děčíně ze dne 20. 6. 2011 provedené místopředsedkyní Krajského soudu v Ústí nad Labem JUDr. D. Š. kárný soud zjistil, že prověrka byla provedena na základě informací ze sdělovacích prostředků ohledně povolování údajů o uskutečněném telekomunikačním provozu uvedeným okresním soudem na žádost cizinecké policie, přičemž k prověrce bylo předloženo celkem 18 těchto spisů, které vyřizovali všichni soudci trestního úseku příslušného okresního soudu, na jejich postupu zpracovatelka prověrky neshledala žádné závady. Soudci měli k dispozici vždy příslušný spis, který byl k věci veden, protože však ten soud vrací zpět, nebyl již k dispozici ani zpracovatelce prověrky.

Z výpovědi kárně obviněného soudce kárný soud zjistil, že ve vytýkaných spisech (stejně jako v jiných) rozhodoval o žádostech policejního orgánu o výpis telekomunikačního provozu podle § 88a tr. ř. na základě doloženého spisového materiálu - předloženého vyšetřovacího spisu policejního orgánu, který však neměl pevnou formu, nýbrž obsahoval třeba dva, tři šanony, v nichž byly dokumenty volně uloženy. Žádost policejního orgánu prověřoval v tom směru, zda vychází z podstaty předloženého spisu, zda má spis přidělené číslo jednací, zda bylo sděleno nebo zahájeno trestní řízení, zahájeny úkony trestního řízení. Takto kontroloval celý předložený vyšetřovací spis, sledoval čas uplynulý od zahájení úkonů trestního řízení do podání žádosti, a pokud v žádosti policejní orgán odkazoval již na předchozí spis Nt Okresního soudu v Děčíně, ověřil si tyto údaje v informačním systému Okresního soudu v Děčíně. Ve všech vyšetřovacích spisech předložených mu současně se žádostí byly podklady pro vydání rozhodnutí. Neměl však možnost ověřit si nějakým způsobem provozovatele telefonních čísel, jichž se žádost týkala, a neměl přístup do centrálního informačního systému zvláštní činnosti. Trestní řád nestanoví, co všechno má obsahovat odůvodnění příkazů. Stanoví, že příkaz musí být odůvodněn. Zákonem stanovenou povinnost splnil, příkazy odůvodnil, třebaže stručně. Při rozhodování uvedených věcí si nepočínal libovolně, naopak v mezích dostupných možností, kterých mu ovšem právní řád mnoho neposkytl, žádost přezkoumal a rozhodl. Dostal své soudcovské povinnosti. Po vydání příkazu byl vyšetřovací spis vrácen policejnímu orgánu.

Z přehledu nápadu a vyřízených věcí kárně obviněným soudcem (který je předsedou Okresního soudu v Děčíně a má tedy z tohoto důvodu snížený nápad) za roky 2008 až 2011 poskytnutého Okresním soudem v Děčíně vyplývá, že

v roce 2008 mu celkem napadlo 280 věcí, 299 osob a vyřídil 293 věci, 311 osob, z toho 10 příkazů,

v roce 2009 mu celkem napadlo 258 věcí, 269 osob a vyřídil 278 věci, 289 osob, z toho 13 příkazů

v roce 2010 mu celkem napadlo 206 věcí, 224 osob a vyřídil 233 věci, 239 osob, z toho 17 příkazů,

v roce 2011 mu celkem napadlo 244 věcí, 253 osob a vyřídil 254 věci, 273 osob, z toho 8 příkazů. Všem příkazům bylo vyhověno.

Celkem bylo Okresním soudem v Děčíně vydáno příkazů dle § 88a tr. ř. v roce 2008 - 79, v roce 2009 - 84, v roce 2010 - 97 a v roce 2011 - 52.

Z vyjádření soudcovské rady Okresního soudu v Děčíně ze dne 6. 3. 2012 ke kárným návrhům podaným ministrem spravedlnosti proti soudcům trestního úseku uvedeného soudu, že podání těchto návrhů bylo pro všechny soudce tohoto soudu překvapivé a vyvolalo jejich jednoznačný nesouhlas. Zároveň postup ministra spravedlnosti vedl k vytvoření napjaté atmosféry na pracovišti, neboť soudci se obávají o svou nezávislost při své rozhodovací praxi. Návrhy ministr spravedlnosti odůvodnil postupem soudců při vyhotovování příkazů k zjištění údajů o telekomunikačním provozu podle § 88a tr. ř., když v absenci odůvodnění v těchto příkazech spatřuje ministr spravedlnosti kárné provinění. Pokud by byl postup ministra spravedlnosti shledán důvodným, potom by bylo možno kárně stíhat kteréhokoliv soudce v případě, že vydal nepřezkoumatelné rozhodnutí. Takový závěr však náleží soudu odvolacímu. I v civilním řízení dochází k vydání řady rozhodnutí, kterými jsou rušena pro nepřezkoumatelnost rozhodnutí soudů prvního stupně. Jsou potom všichni soudci vydávající napadená rozhodnutí kárně odpovědní? Pokud nikoliv, kde končí hranice této odpovědnosti? Jakou jistotu mají soudci soudů prvního stupně, že nebudou postihováni za svou rozhodovací činnost? Nelze ani odhlédnout od neustálých změn právního řádu a výkladu právních norem. Podle názoru soudcovské rady Okresního soudu v Děčíně by mohlo být kárným proviněním, jen pokud by došlo k vyloženému excesu v rozhodovací praxi soudce (kárné rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 1 Skno 13/2008). Tato situace však nenastala a proto by soudcovská rada uvítala zprošťující verdikty kárného senátu v těchto věcech.

Z hodnocení senátu 5 To Krajského soudu v Ústí nad Labem (M. P., prom. práv., JUDr. M. S., JUDr. J. Ch., Ph.D.), ze dne 12. 3. 2012, že je již více let odvolacím senátem pro Okresní soud v Děčíně a přezkoumává i věci, ve kterých rozhoduje JUDr. M. K. Úroveň rozhodnutí jím vyhotovených je z uvedeného soudu jednoznačně nejlepší, vždy odpovídá § 125 odst. 1 tr.ř. O jeho velmi dobré úrovni, úplnosti a přesvědčivosti rozhodnutí svědčí i minimální počet podaných opravných prostředků, které jsou navíc v převážné většině zamítnuty.

Z hodnocení JUDr. M. K., předsedy Okresního soudu v Děčíně, vypracovaného JUDr. M. K., předsedou Krajského soudu v Ústí nad Labem dne 12. 3. 2012, že JUDr. K. je soudcem od 1. 7. 1988, předsedou Okresního soudu v Děčíně od 1. 11. 1997. Jde o jednoho z nejzkušenějších předsedů okresních soudů v soudním kraji. O jeho správném výkonu státní správy Okresního soudu v Děčíně svědčí mimo jiné výsledky prověřkové činnosti krajského soudu (pravidelně na všech úsecích) a zejména výsledky проверки provedené v říjnu 2011 Ministerstvem spravedlnosti ČR, odborem dohledu, se zaměřením na staré civilní věci, pod č. j. 554/2011-OD-DOH/54 se závěrem, že: „závažné aktuální (za poslední 3 roky) průtahy nebyly v prověřovaných věcech zjištěny, se spisy je průběžně pracováno, žádná opatření ve vztahu k Okresnímu soudu v Děčíně se nenavrhují“. V rozsáhlé prověrce Ministerstva spravedlnosti ČR provedené v průběhu I. čtvrtletí roku 2009 u všech okresních soudů severočeského kraje, byl stav všech agend Okresního soudu v Děčíně, včetně výkonu státní správy soudu předsedou tohoto soudu, hodnocen jako nejlepší v kraji. Z hlediska organizační činnosti je JUDr. M. K. odborně erudovaný, precizní soudce, s potřebnou výkonností na úseku trestního soudnictví, je současně přirozenou autoritou pro kolegy, s velmi dobrým hodnocením ze strany odvolacích senátů krajského soudu.

Podle § 88a odst. 1 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení (trestní řád), je-li k objasnění skutečností důležitých pro trestní řízení třeba zjistit údaje o uskutečněném telekomunikačním provozu, které jsou předmětem telekomunikačního tajemství anebo na něž se vztahuje ochrana osobních a zprostředkovacích dat, nařídí předseda senátu a v přípravném řízení soudce,

aby je právnické nebo fyzické osoby, které vykonávají telekomunikační činnost, sdělily jemu a v přípravném řízení buď státnímu zástupci, nebo policejnímu orgánu. Příkaz k zjištění údajů o telekomunikačním provozu musí být vydán písemně a odůvodněn.

Napadené ustanovení zakládá orgánům činným v trestním řízení oprávnění, aby za účelem objasnění skutečností důležitých pro trestní řízení získaly od provozovatelů služeb elektronických komunikací údaje o uskutečněném telekomunikačním provozu, které jsou jinak předmětem telekomunikačního tajemství anebo se na ně vztahuje ochrana osobních a zprostředkovacích dat. Přístup orgánů veřejné moci k těmto údajům bez souhlasu uživatelů těchto služeb se bezprostředně dotýká jejich práva na informační sebeurčení, neboť je v tomto rozsahu zbavuje možnosti, aby sami rozhodli, zda tyto informace zpřístupní jiným osobám.

Jestliže ústavní pořádek připouští průlom do ochrany soukromí každého člověka ve smyslu čl. 13 Listiny základních práv a svobod, děje se tak pouze a výlučně v zájmu ochrany demokratické společnosti, případně v zájmu ústavně zaručených základních práv a svobod jiných; k tomu, aby nebyly překročeny meze nezbytnosti, musí existovat systém adekvátních a dostatečných záruk, skládající se z odpovídajících právních předpisů a účinné kontroly jejich dodržování

Tyto záruky představuje především soudní kontrola, tedy nezbytnost soudního příkazu k zásahu do práva podle čl. 13 Listiny základních práv a svobod v oblasti telekomunikací podle § 88a trestního řádu. Soudní kontrola přitom musí být důsledná a efektivní, zejména s ohledem na povahu daného řízení, které nepředpokládá účast protistrany před rozhodnutím soudu, proti vydanému příkazu nepřipouští ani opravné prostředky.

Obsahem příkazu podle § 88a odst. 1 trestního řádu musí být mimo obecných náležitostí uložení sdělení konkrétních údajů o uskutečněném telekomunikačním provozu s odkazem na konkrétní ustanovení speciálního zákona, údaj o sledovaném období, údaj o majiteli či uživateli příslušné telefonní či jiné stanice, účel zjišťování údajů, a to zejména ve formě údajů o trestném činu, pro který se trestní řízení vede, údaj o konkrétním oprávněném orgánu činném v trestním řízení, a údaj o způsobu sdělení požadovaných údajů soudu nebo v přípravném řízení státnímu zástupci nebo policejnímu orgánu (Šámal, P. a kol.: Trestní řád. Komentář. I. díl. 6., doplněné a přepracované vydání: C. H. BECK, 2008. str. 745 a násl., bod 9).

Ústavní soud dospěl v nálezu ze dne 27. 9. 2007, sp. zn. II. ÚS 789/06 (bod 19. Jeho odůvodnění) k závěru, že „účel zjišťování údajů podle § 88a odst. 1 trestního řádu je nutno zkoumat s ohledem na to, zda se stal skutek, v němž je spatřován trestný čin, zda tento skutek spáchal obviněný, případně z jakých pohnutek, a to jako na podstatné okolnosti mající vliv na posouzení nebezpečnosti činu. Tato kritéria totiž předpokládají, že je dána legitimita zásahu do práva na respektování soukromého života, namísto, aby se posuzovala přítomnost kritérií opodstatňujících tento zásah. Vždy je tedy nutné účel zjišťování údajů podle § 88a odst. 1 trestního řádu posuzovat s ohledem na to, zda se jedná o nezbytný zásah v legitimním veřejném zájmu, a zda se jedná o zásah přiměřený sledovanému cíli [srov. čl. 8 odst. 2 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“)].

Vzhledem k popisu skutku, který obsahuje kárný návrh, tedy popisu skutku, pro který se navrhuje zahájení kárného řízení, bylo třeba, aby kárný soud zkoumal, zda se vytykaného skutku – pochybení kárně obviněný soudce dopustil a v kladném případě, zda vytykaný skutek – pochybení je kárným proviněním ve smyslu § 87 odst. 1 zákona č. 6/2002 Sb.

Kárný navrhovatel vytýká kárně obviněnému soudci v podstatě tři pochybení. Jednak, že rozhodl ve čtyřech vytýkaných věcech na podkladě nedostatečně a nevěrohodně odůvodněných a podložených žádostí policejního orgánu, tedy aniž by z předložených žádostí mohl mít za prokázané, že policejním orgánem uvedené telefonní stanice jsou ve vztahu k prověřované trestné činnosti a trestnímu řízení vedenému pod výše uvedenými spisovými značkami stanicemi zájmovými ve smyslu následného zdokumentování a zjištění dalších skutečností potřebných pro objasnění trestné činnosti, jednak, že svá rozhodnutí – vydané příkazy pouze formálně odůvodnil, a konečně, že tímto svým postupem umožnil policejnímu orgánu dlouhodobé a systematické zneužívání neoprávněně získaných informací.

Ve věcech vytýkaných v návrhu byly žádosti o vydání příkazu podle § 88a odst. 1 trestního řádu podány v řízení k objasnění a prověření skutečností důvodně nasvědčujících, že byly spáchány trestné činy, tedy v řízení podle § 158 odst. 3 trestního řádu. Z výpovědi kárně obviněného soudce má kárný soud prokázané, že měl pro své rozhodnutí k dispozici jednak žádost příslušného policejního orgánu a jednak vyšetřovací spis policejního orgánu, a z vyšetřovacího spisu ověřoval podanou žádost v tom směru, zda vychází z podstaty předloženého spisu, zda má spis přidělené číslo jednací, zda bylo sděleno nebo zahájeno trestní řízení, zahájeny úkony trestního řízení. Takto kontroloval celý předložený vyšetřovací spis, sledoval čas uplynulý od zahájení úkonů trestního řízení do podání žádosti, a pokud v žádosti policejní orgán odkazoval již na předchozí spis Nt Okresního soudu v Děčíně, ověřil si tyto údaje v informačním systému Okresního soudu v Děčíně. I z obsahu jiných důkazů, např. z obsahu předložených vytýkaných spisů kárným návrhem i z obsahu prověrky rozhodování soudců Okresního soudu v Děčíně podle § 88a tr. ř. provedené místopředsedkyní Krajského soudu v Ústí nad Labem, má kárný soud prokázané, že v uvedených čtyřech vytýkaných spisech (jakož i ve všech jiných jí prověřovaných) měl kárně obviněný soudce k dispozici vyšetřovací spis. Vzhledem k tomu, že kárný soud vyžádal od Okresního státního zastupitelství v Děčíně zprávu a spisy tohoto zastupitelství, respektive i policejního orgánu, které souvisejí se čtyřmi vytýkanými spisy kárně obviněného soudce a uvedený orgán žádosti kárného soudu vyhověl podle možností, které měl (a které jsou popsány výše) mohl kárný soud zjistit a zjistil, že ve všech uvedených věcech byl o zahájení úkonů trestního řízení k objasnění a prověření skutečností důvodně nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin a kým, sepsán záznam, který podepsal nejen zpracovatel, ale i jeho nadřízený, a v záznamu byly uvedeny skutečnosti, pro které bylo řízení zahájeno i způsob, jakým se o nich policejní orgán dozvěděl. Ve všech vytýkaných věcech podala žádost dle § 88a tr. ř. Policie ČR Oblastní ředitelství služby cizinecké policie a z trestných činů v nich uvedených se měli dopustit cizinci, nebo i občané ČR avšak v souvislosti s cizinci. Žádostem ve všech vytýkaných spisech vyhověl a svá rozhodnutí odůvodnil způsobem uvedeným výše.

V řízení o kárném návrhu nebylo prokázané, že by kárně obviněný soudce ve vytýkaných věcech rozhodl – vydal příkaz podle § 88 a odst. 1 tr. ř. bez jakýchkoliv podkladů, že by se vůbec nezabýval účelem zjišťování údajů podle § 88a tr. ř., a opodstatněností vedení – zahájení úkonů trestního řízení v té které konkrétní věci. Svá rozhodnutí – příkazy odůvodnil, i když v odůvodnění neuvedl všechny skutečnosti, ze kterých vycházel a které hodnotil. V řízení nebylo prokázané a ani navrhovatelem konkrétně tvrzeno, že v důsledku vydání příkazů ve čtyřech kárným návrhem vytýkaných spisech došlo policisty (policistou) k zneužití údajů o uskutečněném telekomunikačním provozu, a že by tedy jejich vydáním kárně obviněný soudce umožnil policejnímu orgánu dlouhodobé a systematické zneužívání neoprávněně získaných informací.

Podle § 87 odst. 1 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích), ve znění pozdějších

předpisů, kárným proviněním soudce je zaviněné porušení povinností soudce, jakož i zaviněné chování nebo jednání, jímž soudce narušuje důstojnost soudcovské funkce nebo ohrožuje důvěru v nezávislé, nestranné, odborné a spravedlivé rozhodování soudů.

Podle § 80 zákona č. 6/2002 Sb., odst. 1 soudce a přisedící je povinen vykonávat svědomitě svou funkci a při výkonu funkce a v občanském životě se zdržet všeho, co by mohlo narušit důstojnost soudcovské funkce nebo ohrozit důvěru v nezávislé, nestranné a spravedlivé rozhodování soudů, odst. 3 písm. b) soudce je povinen vykonávat svou funkci v souladu se zájmem na řádném výkonu soudnictví. Při své rozhodovací činnosti soudce zejména dbá o to, aby jeho rozhodnutí bylo srozumitelně a pečlivě odůvodněno.

Podle názoru kárného soudu kárným proviněním ve smyslu výše citovaného ustanovení § 87 odst. 1 zákona č. 6/2002 Sb., např. není nedostatečně zjištěný skutkový stav, nesprávné vyhodnocení skutkového stavu, nesprávné nebo neúplné odůvodnění rozhodnutí. Zákonodárce předpokládá, že v průběhu soudních řízení může dojít k pochybení a pro takový případ upravuje možnosti nápravy. Taková pochybení lze řešit většinou procesními prostředky. Pokud by se však soudce takovými pochybeními dopustil naprostého excesu při výkonu svých povinností soudce vyplývajících z právních předpisů, mohl by i takovými pochybeními naplnit skutkovou podstatu kárného provinění podle § 87 odst. 1 zákona č. 6/2002 Sb.

Při rozhodování podle § 88a odst. 1 tr. ř. (ustanovení § 88a tr. ř. bylo zrušeno uplynutím dne 30. 9. 2012 nálezem pléna Ústavního soudu ze dne 20. 12. 2011, sp. zn. Pl. ÚS 24/11) si musí být soudce vědom, že je garantem toho, aby nebyly překročeny meze nezbytnosti zásahu do soukromí osob, které o takovém zásahu nevědí a nemohou se tak proti němu bránit. Musí si být vědom toho, že se jedná o výjimečný prostředek, což je vyjádřeno i tím, že k zásahu do práva podle čl. 13 Listiny základních práv a svobod je nezbytný soudní příkaz.

V případě vydání příkazu podle § 88a odst. 1 tr. ř. má kárný soud za to, že kárného provinění ve smyslu výše citovaného § 87 odst. 1 zákona č. 6/2002 Sb., by se mohl soudce dopustit, pokud by vydal příkaz, tedy vyhověl žádosti, za absolutní absence jakýchkoliv podkladů, tedy dopustil by se naprostého excesu při výkonu svých povinností soudce. V takovém případě by se nejednalo o zásah do jeho soudcovského uvážení, protože soudce by si pro toto uvážení vůbec nevytvořil prostor. O takový případ však v kárném návrhem vytýkaných spisech nešlo.

Kárný soud hodnotil všechny provedené důkazy a přihlížel i k tomu, že kárně obviněný soudce je odvolacím senátem Krajského soudu v Ústí nad Labem hodnocen vysoce kladně, že uvedený senát zvláště kladně hodnotil úroveň rozhodnutí jím vyhotovených, která vždy odpovídá § 125 odst. 1 tr. ř. Dále kárný senát přihlížel i k hodnocení kárně obviněného soudce předsedou Krajského soudu v Ústí nad Labem, podle něhož jde o jednoho z nejzkušenějších předsedů okresních soudů v soudním kraji, jde o odborně erudovaného, precizního soudce, s potřebnou výkonností na úseku trestního soudnictví, který je současně přirozenou autoritou pro kolegy, s velmi dobrým hodnocením ze strany odvolacích senátů krajského soudu.

Po zhodnocení všech provedených důkazů kárný soud kárně obviněného soudce kárného obvinění zprostil.

P o u č e n í : Proti rozhodnutí v kárném řízení **n e n í** odvolání přípustné.

V Brně dne 15. března 2012

JUDr. Ludmila Valentová
předsedkyně kárného senátu